

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/40/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115209817
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115209817.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého M. V., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny M., dieťa rodičov: matka Y. V., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX, otec Y. V., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XXX/XX, R. F., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloletého M., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletého zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok, počnúc dňom 4.5.2015.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého M. sumou 80 eur mesačne vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom 4.5.2015. Otec je povinný zaplatiť zročné výživné na maloletého M. za obdobie od 4.5.2015 do 29.2.2016 v sume 351,94 eur v pravidelných splátkach po 15 eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

III. Súd upravuje styk otca s maloletým M. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny víkend v kalendárnom roku v nedeľu od 09,00 hod. do 13,00 hod. za prítomnosti matky. Matka je povinná maloletého k styku riadne pripraviť.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.5.2015, žiadala zveriť maloletého M. do svojej osobnej starostlivosti a otcovi uložiť povinnosť platiť na výživu maloletého sumu 250 eur mesačne, ktorú v priebehu konania zmenila na sumu 130 eur.

Otec dieťaťa súhlasil so zverením maloletého M. do osobnej starostlivosti svojej matky, nesúhlasil s návrhom matky pokiaľ ide o výšku výživného, pretože výživné v takejto výške nie je schopný platiť pre svoje veľké výdavky. Zároveň žiadal, aby súd upravil aj rozsah styku s dieťaťom, pretože na tomto sa s matkou dohodnúť nevedia.

Kolíznym opatrovníkom doporučil návrhu matky vyhovieť, zveriť jej dieťa do osobnej starostlivosti a zaviazat' otca prispievať na výživu maloletého primeraným výživným v závislosti od jeho možností, ako aj od potrieb dieťaťa vzhľadom na jeho vek. Dohodu rodičov ohľadom úpravy styku otca s dieťaťom, ku ktorej dospeli rodičia v priebehu konania rešpektuje, a doporučil súdu rozhodnúť o úprave styku v takomto znení.

Okresný súd Trnava uznesením č.k. 14P/40/2015-68 zo dňa 5.11.2015, zamietol návrh na nariadenie predbežného, keď sa otec návrhom podaným na súde dňa 6.10.2015 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd na čas do rozhodnutia súdu o úprave práv a povinností rodičov voči maloletému dieťaťu, zveril dieťa do osobnej starostlivosti matke a otcovi by uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 50 eur mesačne. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.2.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 23CoP/70/2015-95 zo dňa 29.12.2015, ktorým bolo uznesenie prvostupňového súdu potvrdené.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s rodným listom maloletého, s potvrdením o pracovnom príjme otca, s potvrdením o poberaní rodičovského príspevku a rodinných prídavkov na dieťa matkou, s potvrdením Sociálnej poisťovne Trnava o vyplatených dávkach v nezamestnanosti otca, a zistil nasledovný skutkový stav vecí.

Matka sa svojím návrhom domáhala na súde úpravy práv a povinností rodičov voči maloletému M., ktorý sa narodil z jej vzťahu, pričom otec uznal otcovstvo voči dieťaťu. S otcom dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do decembra 2014, potom sa ešte na jeden mesiac k nemu vrátila a od marca 2015 trvalo žije aj s maloletým u svojich rodičov. Matka má vyživovaciu povinnosť len voči maloletému M., poberá rodičovský príspevok 203,20 eur a rodinné prídavky 23,52 eur. Iný príjem nemá. V súvislosti s výživou dieťaťa má výdavky asi 100 eur mesačne, a to predovšetkým na plienky 20 - 25 eur, mlieko a ďalšiu stravu 30 - 40 eur, okrem toho 10 eur na hygienu, 10 - 25 eur na oblečenie, 10 eur na hračky. Výdavky má aj na telefón 20 eur a rodičom platí za bývanie 50 eur mesačne. Ďalšie výdavky má len v čase ochorenia na lieky. Otec jej prispel na výživu dieťaťa sumou 100 eur v mesiacoch apríl a máj 2015, sumou 50 eur v mesiacoch august 2015 až január 2016, v júni 2015 boli na spoločnom pobyte v Štúrove z ktorého otec hradil ubytovanie a matka stravu, takže v tomto mesiaci jej neprispel žiadnou sumou a taktiež ani v júli 2015 jej výživné nezaplatil. Otec sa s dieťaťom stretol v septembri 2015, kedy boli spoločne v ZOO v Bratislave, inak sa s ním nestretáva, nakoľko sa odmietol s maloletým stretávať v mieste bydliska dieťaťa. Matka trvala na úprave styku v rozsahu každú nedeľu od 09,00 hod. do 13,00 hod., pretože berie do úvahy režim dieťaťa, ktoré vstáva okolo 08,00 hod. a o 13,00 hod. chodí poobede spať.

Otec so zverením maloletého do starostlivosti matky súhlasil, navrhol však výživné určiť sumou 50 eur mesačne, pretože platiť výživné vo vyššej sume mu neumožňuje jeho zárobok, najmä keď okrem výživného platí dieťaťu aj poisťku vo výške 29,30 eur mesačne. V dobe od 1.12.2014 do 28.6.2015 bol evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný a počas tohto obdobia dostával podporu v nezamestnanosti priemerne vo výške 763,05 eur mesačne. Dňa 29.6.2015 sa zamestnal v spoločnosti METRO Cash & Carry s.r.o., so sídlom K. pri H., kde bol zamestnaný do 31.8.2015, kedy otec ukončil pracovný pomer v skúšobnej dobe. V tejto spoločnosti dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 765,46 eur. Od 1.9.2015 je vymenovaný do služobného pomeru na Y. vnútra SR, T. hasičského záchranného zboru, kde dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 737,71 eur. Otec má dve vyživovacie povinnosti, a mesačne má výdavky na splátku hypotéky 253,75 eur, výdavky na bývanie spočívajú v nájomnom 115 eur a preddavok na elektrinu 30 eur, poistenie Timoteja 29,30 eur a jeho životné poistenie 31,50 eur mesačne, náklady na cestu do práce 120 eur mesačne, platí výživné na maloletého Samuela vo výške 130 eur a sumou 50 eur spláca zročné výživné, a platí výživné na Timoteja 50 eur. Pretože má v podstate výdavky vyššie ako príjmy, požičiava si od sestry Andrey Gregovej. Otec sa odmieta stretávať s dieťaťom v mieste jeho bydliska, pretože nevychádza s rodinou jeho matky, u matky sa veľakrát domáhal stretnutia s maloletým na neutrálnej pôde, napr. keď pôjde s ním do Trnavy. Naposledy sa stretol s maloletým 1.9.2015, kedy boli spoločne aj s matkou v ZOO v Bratislave. S rozsahom styku s maloletým tak, ako ho v priebehu konania navrhla matka, súhlasil.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne pobočka Trnava o vyplatených dávkach v nezamestnanosti súd zistil, že otec dieťaťa bol nezamestnaný v období od 1.12.2014 do 28.6.2015, za ktoré obdobie mu boli vyplatené dávky v nezamestnanosti v priemernej výške 763,05 eur za prvých šesť mesiacov.

Z potvrdenia spoločnosti METRO Cash & Carry SR s.r.o., Ivánka pri Dunaji súd zistil, že otec dieťaťa bol u nich zamestnaný od 29.6.2015 do 31.8.2015, počas ktorého obdobia dosiahol čistý mesačný príjem vo výške 708,46 eur. Pracovný pomer bol ukončený zo strany otca v skúšobnej dobe.

Z potvrdenia Ministerstva vnútra SR súd zistil, že otec dieťaťa je u nich zamestnaný od 1.9.2015 a dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 737,71 eur.

Podľa § 36 ods.1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods.1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.4 veta prvá Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V predmetnej veci mal súd výsluchom účastníkov a listinnými dokladmi preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a ani spoločne nehospodária, a to od marca 2015. Otec od apríla 2015 prispieva matke na výživu dieťaťa, a to za mesiace apríl a máj 2015 po 100 eur a od augusta 2015 po 50 eur mesačne. Práva a povinnosti rodičov voči maloletému M., doposiaľ rozhodnutím súdu upravené ešte neboli. Matka dieťaťa je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur a prídavky na dieťa 23,52 eur. Ďalší príjem nemá, býva spolu s dieťaťom u svojich rodičov. Má vyživovaciu povinnosť len voči maloletému M.. Mesačne vynakladá na výživu a starostlivosť o dieťa sumu v priemernej výške 100 eur (plienky 20 - 25 eur, mlieko a ďalšia strava 30 - 40 eur, 10 eur hygiena, 10 - 25 eur oblečenie, 10 eur hračky). Okrem toho má matka výdavky aj na svoje osobné potreby, na telefón 20 eur a rodičom platí za bývanie 50 eur mesačne. Otec dieťaťa bol od 1.12.2014 do 28.6.2015 nezamestnaný a poberal dávky v nezamestnanosti vo výške 763,05 eur mesačne, od 29.6.2015 do 31.8.2015 bol zamestnaný v spoločnosti METRO Cash & Carry SR s.r.o., Ivánka pri Dunaji kde dosahoval príjem v priemernej výške 708,46 eur a od 1.9.2015 je zamestnaný u svojho terajšieho zamestnávateľa, u ktorého dosahuje priemerný čistý príjem vo výške 737,71 eur. Jeho mesačné výdavky dosahujú sumu približne 809,55 eur (splátka hypotéky 253,75 eur, nájomné 115 eur, preddavok na elektrinu 30 eur, poistenie M. 29,30 eur, životné poistenie otca 31,50 eur, cesta do práce 120 eur mesačne, výživné na maloletého L. 130 eur, splátka zročného výživného 50 eur, výživné na M. 50 eur), okrem toho má taktiež výdavky na svoje osobné potreby. Otec má okrem M. aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému L. L. nar. X.X.XXXX, voči ktorému mu bola rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 9C/145/2011-507 zo dňa 20.5.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/555/2014-535 zo dňa 29.5.2015, uložená povinnosť prispievať na výživu sumou 130 eur mesačne a sumou 50 eur povinnosť splácať zročné výživné. Býva v byte ktorý má vo vlastníctve, za účelom kúpy ktorého mu bol poskytnutý dňa 12.9.2013 úver z UniCredit Bank Bratislava vo výške 53.560 eur. O maloletého M. sa osobne stará matka, ktorá riadne zabezpečuje jeho výchovu. Kolízny

opatrovník nezistil nedostatky v starostlivosti o dieťa, rovnako aj otec so zverením dieťaťa do osobnej starostlivosti matky súhlasil, preto súd nevidel dôvod aby menil jeho výchovné prostredie a rozhodol o zverení maloletého M. do osobnej starostlivosti matky. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z vyššie uvedených zákonných ustanovení, v zmysle ktorých súd prihliadne na možnosti a schopnosti výživou povinného rodiča, prihliadne na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, a zohľadní právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V danom prípade súd zistil, že o maloletého sa osobne stará matka, zvýšenú starostlivosť ktorej si dieťa vyžaduje aj s ohľadom na svoj nízky vek. Matka má nízky príjem, tvorený len rodičovským príspevkom a prídavkami na dieťa, keď príjem v takejto výške má práve z dôvodu starostlivosti o dieťa. Preto z jej strany je podiel na výžive dieťaťa pokrytý hlavne jej osobnou starostlivosťou. Otec dosahuje príjem vo výške 737,71 eur v priemere, takže súd videl možnosť finančného pokrytia potrieb dieťaťa hlavne z výživného, ktoré bude matke platiť otec. Podľa názoru súdu, otec je vzhľadom na svoj príjem a pomery výživné v určenej výške 80 eur schopný platiť, a to hlavne preto, že skutočnosti ktoré otec uviedol ako hlavné dôvody pre ktoré nemôže platiť vyššie výživné ako 50 eur, súd považoval za neprimerané majetkové riziká, ktoré otec na seba zobral, a na ktoré bolo potrebné prihliadnuť. Otec odvodňoval nemožnosť platiť výživné na dieťa svojimi vysokými výdavkami, keď musí splácať hypotekárny úver, nájomné, poisťku svoju a dieťaťa, cestovné do práce a výživné na ďalšie dieťa spolu so splácaním zročného výživného. Otec si zabezpečil bývanie kúpou bytu, ktorý financoval z poskytnutého úveru, v septembri 2013, teda v dobe, kedy mu vznikla vyživovacia povinnosť voči maloletému M. ktorý sa v tom období narodil, čím na seba prebral neprimerané majetkové riziko, najmä za situácie, že okrem M. mal aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletému L. L.. Tento stav, v ktorom sa otec dieťaťa v súčasnej dobe nachádza, si podľa názoru súdu zapríčinil otec dieťaťa sám, a z vlastnej viny nemá dostatok prostriedkov na platenie výživného, čo je podľa jeho vyjadrení dôvodom pre to, aby mu nemohlo byť určené výživné na dieťa v sume vyššej ako 50 eur. Ak potom súd nezohľadnil tieto výdavky otca, ktoré na seba otec prevzal neprimerane okolnostiam a v rozpore so svojou povinnosťou voči maloletému dieťaťu, ktoré je na neho odkázané výživou, dospel k záveru, že výživné vo výške 80 eur mesačne je schopný zo svojho príjmu platiť, keď táto výška predstavuje 25% z jeho príjmu ktorý mesačne dosahuje. Hodnota 25% z priemerného mesačného príjmu otca je 184,43 eur, a práve takouto sumou má otec prispievať na svoje dve deti, voči ktorým má vyživovaciu povinnosť. Súd pri určení výživného na M. preto vychádzal z tejto hodnoty 184,43 eur a prihliadol na ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči L. určenú vo výške 130 eur, takže otcovi zostáva na výživu M. suma približne 54,50 eur. Tu však súd zohľadnil tú skutočnosť, že výživné má mať predovšetkým spotrebný charakter, preto nie je účelné zo strany otca platenie poistenia dieťaťu pokiaľ nemá dostatok finančných prostriedkov ani na platenie výživného v primeranej výške. Nakoľko poistenie dieťaťa má charakter sporenia a výživné na dieťa má prednosť pred tvorbou úspor, prirátal súd k zostávajúcej sume z hodnoty 25% z príjmu otca, aj hodnotu poistenia, ktoré otec dieťaťu platí mesačne vo výške 29,30 eur, takže dospel k záveru, že pokiaľ otec nebude platiť toto poistenie, ale predmetnú sumu poskytne matke na výživu dieťaťa, je otec schopný platiť výživné v určenej výške 80 eur mesačne. Matka žiadala určiť výživné vo výške 130 eur mesačne, čo však súd nepovažoval za odôvodnenú výšku výživného vzhľadom na vek a potreby dieťaťa, keď matka uviedla výdavky na dieťa vo výške približne 100 eur, pričom na pokrytie týchto potrieb dieťaťa majú slúžiť okrem výživného od otca aj rodinné prídavky.

Súd upravil práva a povinnosti rodičov voči dieťaťu odo dňa podania návrhu na súde, teda od 4.5.2015, a to s poukazom na citované ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď rozhodné obdobie z ktorého súd vychádzal pri svojom rozhodovaní, bolo obdobie od podania návrhu.

Otec zaplatil od podania návrhu matke na dieťa výživné v sume 100 eur v mesiaci apríl a máj 2015, sumou 50 eur v mesiacoch august 2015 až január 2016, keď v júni a v júli 2015 boli na spoločnom pobyte v U. z ktorého otec hradil ubytovanie a matka stravu, takže v tomto mesiaci jej neprispel žiadnou sumou. Z toho dôvodu mu vzniklo zročné výživné za obdobie od 4.5.2015 do 29.2.2016 v sume 351,94 eur (za 9 mesiacov od júna 2015 do februára 2016 v sume 80 eur mesačne, spolu 720 eur, a za 28 dní mesiaca máj 2015 čo predstavuje sumu 72,26 eur, teda výživné za celé obdobie v sume 792,26 eur), po zohľadnení už zaplateného výživného za obdobie od 4.5.2015 do 29.2.2016 v sume 440,32 eur (1 x 100 eur v mesiaci apríl 2015 a za 6 mesiacov od augusta 2015 do januára 2015 po 50 eur mesačne, spolu 350 eur a za 28 dní mesiaca máj 2015 v sume 90,32 eur, spolu zaplatené výživné za celé obdobie v sume 440,32 eur). Preto súd uložil otcovi povinnosť popri bežnom výživnom zaplatiť aj toto zročné výživné v pravidelných mesačných splátkach po 15 eur mesačne až do jeho úplného zaplatenia tak, aby celé zročné výživné pri jeho riadnom splácaní bolo splatené do 3 rokov.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na to, že konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.